

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Hoburgsmyr, Lärbro socken, Gotlands kommun

Uppgifter om naturreservatet

<i>Namn</i>	Hoburgsmyr
<i>Kommun</i>	Gotland
<i>Socken</i>	Lärbro
<i>Läge</i>	Ca 5 km nordost om Lärbro samhälle och 1 km norr om länsväg 148 (räknat från vägskälet mot Takstens gård).
<i>Kartblad</i>	Ekonomiska kartbladen 079 26 Takstens och 079 36 Utoje.
<i>Gräns</i>	Ytterkanten av den heldragna linjen på bifogad karta, bilaga 1. Längst i NNV utgör brottkanten gräns för reservatet. (Se även kommentar sid 2.)
<i>Area</i>	170 hektar
<i>Fastighet</i>	Lärbro St. Vikers 1:94
<i>Markägare</i>	Partek Nordkalk Storuğns AB 620 34 Lärbro
<i>Naturvårdsförvaltare</i>	Länsstyrelsen i Gotlands län

11.8.1997

231-3754-95

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822), att avsätta det på bifogade karta, bilaga 1, avgränsade området som naturreservat. (Det aktuella området avses förvärvas av Naturvårdsverket. Om så sker, kan en viss justering av reservatsgränsen komma att ske i samband med att det inköpta området avstyckas.)

Ändamålet med reservatet är att bevara en stor gotländsk agmyr i förhållandevis opåverkat tillstånd.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) som anges nedan.

A *Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten för markägare och andra sakägare att förfoga över fastighet inom reservatet*

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 dika eller dämna,
- 2 uppföra byggnad eller anläggning,
- 3 avverka, upparbeta eller bortföra levande eller dött träd eller buske inom den kantzon som har markerats på bifogade karta, bilaga 2,
- 4 föra motordrivet fordon på myrtytan eller inom den kantzon som har markerats på bifogade karta, bilaga 2,
- 5 tillföra växtnäringsämne eller använda kemiskt bekämpningsmedel,

Vidare är det *utan Länsstyrelsens tillstånd* förbjudet att:

- 6 gräva, schakta, utfylla, spränga eller på annat sätt skada mark eller block,
- 7 dra fram mark- eller luftledning,
- 8 anlägga väg eller stig,
- 9 anordna upplag.
- 10 bedriva täkt av ag,
- 11 bedriva täkt av sten, grus, sand, jord eller torv,
- 12 avverka, upparbeta eller bortföra dött träd eller att anlägga kalhygge större än 0,25 hektar utanför den kantzon som har markerats på bifogade karta, bilaga 2,
- 13 genomföra dikesrensning.

Utan hinder av ovanstående förbud får naturvårdsförvaltaren vidta de skötselåtgärder som anges i bifogade skötselplan.

11.8.1997

231-3754-95

B *Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång*

Markägare liksom innehavare av särskild rätt till mark förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 Anordningar för utmärkning av och information om reservatet.
- 2 Anordnande av parkeringsplats.

C *Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet*

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 föra motordrivet fordon eller cykla utanför den väg och den parkeringsplats som har markerats på bifogad karta, bilaga 3,
- 2 bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar,
- 3 plocka eller gräva upp växter,
- 4 avsiktligt skada, döda eller samla in djur.

D *Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet m m*

- 1 Länsstyrelsen fastställer de anvisningar för naturvårdsförvaltningen m m som framgår av skötselplanen för reservatet.
- 2 Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar (SNV:s handbok "Skyltar i naturskyddade områden", avsnitt 5).
- 3 Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Gotlands län.

11.8.1997

231-3754-95

Grund för beslutet***Områdets betydelse***

Hoburgsmyr är en av Gotlands största kvarvarande agmyrar och är fortfarande förhållandevis opåverkad.

Myren utgör område av riksintresse för naturvården (nr I 12) enligt 2 kap 6 § 2 st naturresurslagen (1987:12). Den har av regeringen föreslagits ingå i den svenska delen av EU:s nätverk av värdefulla naturområden, Natura 2000. Området ingår även i Naturvårdsverkets *Myrskyddsplan för Sverige*.

Myren utgör en av landets och norra Europas rikaste lokaler för orkidén kärmycklar, *Orchis palustris*, som är en rödlistad art (hotkategori 3).

Redogörelse för ärendet

Under åren 1958-1967 köpte Nordkalk Storugns AB (dåvarande Gotlands Förenade Kalkbrott) bland annat de fastigheter där myren ligger. Fastigheterna styckades av i samband med köpet.

I köpeavtalet ingick att de brukare som sålde marken även fortsättningsvis ägde rätt att bruka skogen och tillgodogöra sig värdet av den. Ett förbehåll var, att om bolaget ville bryta sten i området, fick brukarna ett år på sig att slutavverka, annars skulle de gå miste om skogsvärdet. Denna rättighet har de tidigare markägarna så länge som gällande lagbestämmelser medger. I praktiken kvarstår den än i dag.

År 1969 slogs fastigheterna samman till en bruksfastighet, Stora Vikers 1:94.

Ett förslag till beslut om bildande av naturreservat samt skötselplan för reservatet har utarbetats av Länsstyrelsen under 1995-96 och sändes ut på remiss den 6 februari 1997.

Beskrivning av området***Landarealens fördelning på naturtyper***

Barrskog: 108 hektar

Myr och fuktäng: 46 hektar

Substratdominerad mark (hällmark): 16 hektar

De olika naturtypernas utbredning framgår av kartan, bilaga 5.

11.8.1997

231-3754-95

Geologi och hydrologi

Kalkstenen överlagras till stor del av moränmärjel, men vissa områden är ren hällmark. Några stråk med strandgrus förekommer norr och väster om myren. Torven i myren ligger på ett lager kalkgyttja, som går i dagen i den norra änden (se den förenklade geologiska kartan, bilaga 4).

Hoburgsmyr ligger i den övre delen av sitt avrinningsområde. Vattnet rör sig åt nordväst, mot Kappelshamnsviken. Myren dräneras endast genom ett slukhål, i den nordvästra delen, där även en mindre dikning gjorts.

Kalkstensbrottet i norr sträcker sig fram till gränsen för reservatsområdet.

Växtlighet

Reservatsområdet utgörs av Hoburgsmyr med omgivande skogsmarker. Marken är svagt kuperad, så att hällmarker, gräsmarker och våtmarker växlar med varandra.

Myren, som har en areal av 38 hektar, kan delas upp i en mycket stor och en mindre agmyr, som skiljs åt av ett brett bestånd av knappag. Knappag bildar dessutom breda bälten längs kanterna. I dessa bälten växer kärnnycklar men också hirsstarr, ängsstarr, smalfräken, tagelsäv, agnsäv, ängsull, tätört, blodrot och majviva. Ovanför knappagbältena vidtar örtrika kärr dominerade av blååtel. Mot skogskanten övergår vegetationen i älväxingrik fuktäng. Även denna är mycket örtrik med stora förekomster av orkidéer.

Skogen runtomkring är en gles, öppen och enbuskrik tallskog med karaktär av utmarksbete. Gran, ek och oxel förekommer sparsamt. Marken är mager med stort inslag av risväxter som ljung och mjölon. I den norra delen är jordlagret tunnare, med stor andel hällmarker och småvuxna träd. Söder om myren finns mera av gräsrik våtmarksskog och några små myrtytor.

Fågelliv

Trana har häckat här sedan lång tid tillbaka. Även rödbena häckar i knappagtuvorna. I skogen lever vanliga skogsfåglar som talgoxe, svartmes och kungsfågel.

Övrigt djurliv

Blodigel har påträffats i myren. Blodigel är en rödlistad art (hotkategori 4).

11.8.1997

231-3754-95

Fornminnen m m

Nordost om myren ligger en husgrund från tidig järnålder. Två bronsåldersgravar ligger i området: en vid reservatets södra gräns, och en alldeles invid vägen längs gränsen i nordväst. Den stensättningen kan eventuellt behöva märkas ut, beroende på om parkeringen läggs i närheten.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet (se bilaga 6).

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Thorsten Andersson, ordförande, samt ledamöterna Torsten Andersson, Eric Carlsson, Hans Klintbom, Sonia Landin, Björn Larsson, Harriet Lihnell, Jan Lundgren, Ove Nyman, Hans af Petersens, Lennart Petersson, Ingibjörg Sigurdsdottir och Lilian Virgin samt tjänstgörande ersättarna Björn Jansson och Göthe Malmros.

I handläggningen av ärendet har även naturvårdsdirektören Per Hansson deltagit. Per Hansson föredrog ärendet.

Thorsten Andersson

Per Hansson

Bilagor

- 1 Karta visande reservatets avgränsning
- 2 Karta på vilken markerats den kantzonen inom vilken gäller restriktioner för skogsbruk m m
- 3 Karta visande väg tillåten för fordonstrafik samt läget av den planerade parkeringsplatsen
- 4 Förenklad geologisk karta över reservatet
- 5 Olika naturtypers utbredning inom reservatet
- 6 Hur man överklagar

Skötselplan för naturreservatet Hoburgsmyr

Planen har fastställts av Länsstyrelsen den 11 augusti 1997. Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

Förord

Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen i Gotlands län. Samråd har skett med bl a Naturvårdsverket och Gotlands kommun.

Innehåll

I Allmän beskrivning av naturreservatet

- 1 Administrativa data
- 2 Grund för beslutet samt föreskrifter
- 3 Beskrivning av nuvarande förhållanden

II Riktlinjer för den framtida naturvårdsförvaltningen av reservatet

- 1 Disposition och skötsel av mark och vatten
- 2 Anordningar för besökare
- 3 Tillsyn
- 4 Dokumentation
- 5 Ekonomisk utredning

III Källor

11.8.1997

231-3754-95

I Allmän beskrivning av naturreservatet

1 Administrativa data

Se beslutet.

2 Grund för beslutet samt föreskrifter

Se beslutet.

3 Beskrivning av nuvarande förhållanden

3.1 Naturförhållanden

Se beslutet.

3.2 Markanvändning

3.2.1 Skogsbruk

Ett begränsat virkesuttag har skett genom plockhuggning.

3.2.2 Jordbruk

Något åkerbruk förekommer ej inom reservatet. I den sydöstra delen bedrivs extensivt bete.

3.2.3 Befintliga byggnader och anläggningar

Inga byggnader finns inom reservatet.

3.3 Tillgänglighet

Från vägen mellan länsväg 148 och Storugns leder en mindre skogsbilväg fram mot reservatsgränsen, som vid myrens norra ända ligger mindre än 200 m från myrkanten.

3.4 Anordningar för friluftslivet och information

Saknas

II Riktlinjer för den framtida förvaltningen av reservatet

1 Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med reservatets skötsel är att bevara naturmiljön i dess naturliga tillstånd.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Skogen

Ett begränsat skogsbruk med plockhuggning tillåts, dock med en skyddszon runt myren.

Vidare får inga stående döda träd avverkas eller liggande döda träd upparbetas eller bortföras. I övrigt skall normal hänsyn till naturvårdens intressen enligt skogsvårdslagen (1979: 429, omtryck 1993:553) tas vid all skötsel av skogen, och tillståndsplikt enligt 16 § skogsvårdslagen skall även fortsättningsvis gälla.

2 Anordningar för besökare

2.1 Övergripande mål

Det övergripande målet skall vara att reservatet skall nyttjas i sitt naturliga tillstånd utan några speciella anläggningar för besökarna förutom anordnande av parkeringsmöjligheter och uppsättande av informationsskyltar.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

För att göra området mer lättillgängligt och dessutom undvika att den känsligaste delen av reservatet, dvs. de örtrika fuktängarna, utsätts för alltför stora störningar och kraftigt slitage, kan man överväga att lägga ut en mindre vandringsled med spångar över fuktiga delar.

2.2.2 Vägar och parkeringsplatser

Nordväst om myren, där grusvägen sammanfaller med reservatsgränsen, kan en parkering anordnas (se karta, bilaga 3).

11.8.1997

231-3754-95

2.2.3 Information

Armerad plastskylt i storlek A1 med information om reservatet framställs av Länsstyrelsen. Skyltar sätts upp vid den nya parkeringsplatsen vid reservatets nordvästra hörn.

2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Reservatsgränsen skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar (SNV:s handbok "Skyltar i naturskyddade områden", avsnitt 5).

3 Tillsyn

Länsstyrelsens ambulerande tillsynsman svarar för tillsynen av reservatet.

4 Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder, kostnaderna för dessa och hur de har finansierats samt förhållanden som hotar naturvårdens intressen.

5 Ekonomisk utredning

Länsstyrelsen har nedan gjort en beräkning av kostnaderna (i 1997 års penningvärde) för skötseln av reservatet.

Skötselåtgärd	Engångs-kostnad (kr)	Årlig kostnad (kr)
Utmärkning av reservatsgränsen	10.000	
Framställning och uppsättande av informations-skyltar	8.000	
Bygglovprövning och anläggande av ny parkeringsplats	2.000	
Naturvårdstillsyn		5.000
Summa	20.000	5.000

BESLUT

11 (12)

11.8.1997

231-3754-95

Samtliga angivna åtgärder skall bekostas av staten genom anslaget för vård av naturvårdsobjekt m m.

11.8.1997

231-3754-95

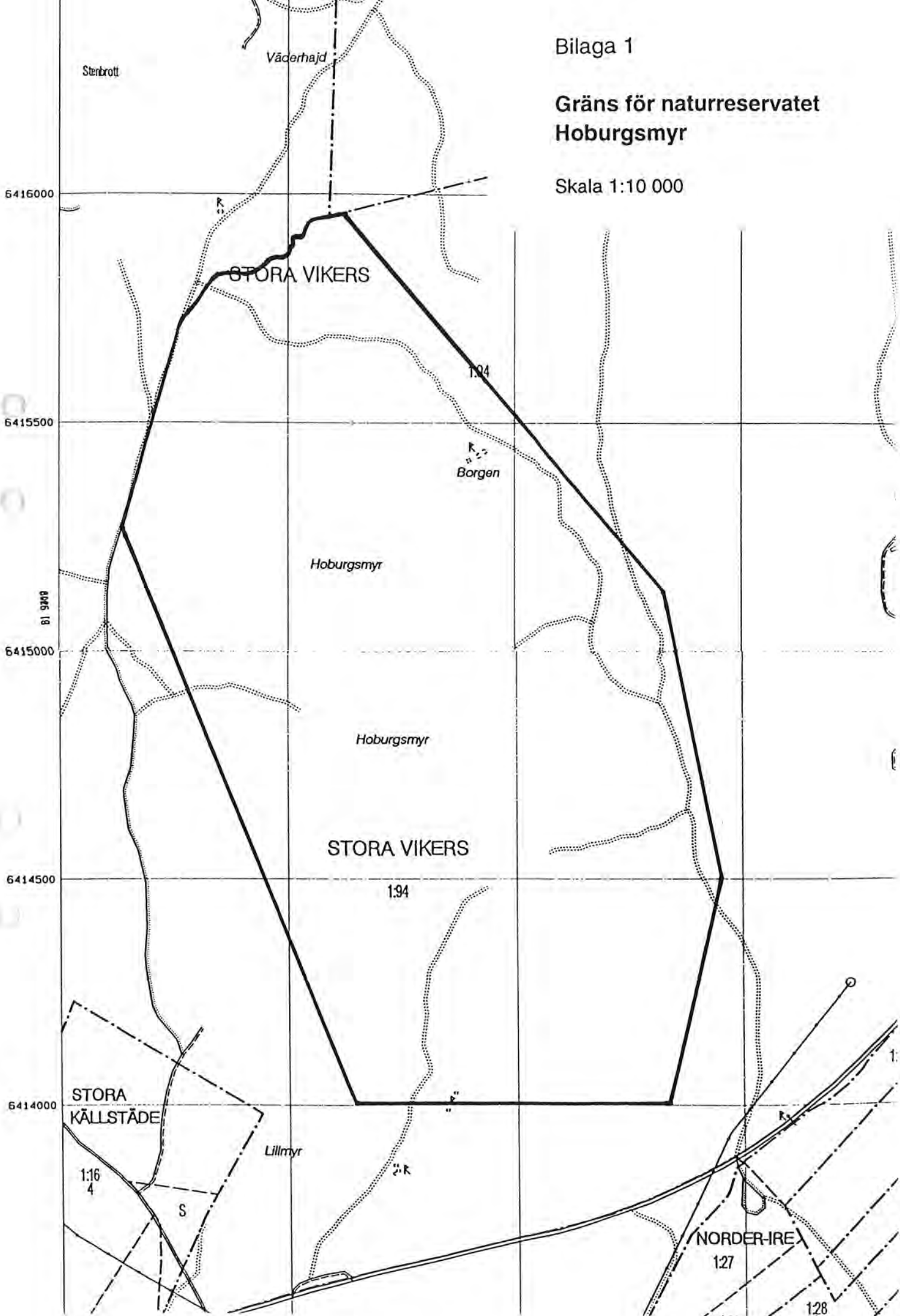
III Källor

- Andersson, A. & Jacobson, R. 1984. Översiktlig naturinventering. Botanik. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Aronsson, M., Hallingbäck, T. & Mattsson, J.-E. (red.) 1995. Rödlistade växter i Sverige 1995. – ArtDatabanken.
- Cederberg, B., Ehnström, B., Gärdenfors, U., Hallingbäck, T., Ingelög, T. & Tjernberg, M. 1997. De trädbärande impedimentens betydelse för rödlistade arter. - ArtDatabanken rapporterar 1.
- Ehnström, B. & Waldén, H. W. 1986. Faunavård i skogsbruket. Del 2 – Den lägre faunan. – Skogsstyrelsen.
- Ehnström, B., Gärdenfors, U. & Lindelöw, Å. 1993. Rödlistade evertebrater i Sverige 1993. – Databanken för hotade arter.
- Högström, S. 1979. Översiktlig naturinventering. Ornitologi. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Högström, S. 1991. Kärrnycklar, *Orchis palustris*, på Gotland 1982-1990. - Svensk Bot. Tidskr. 85: 355-376.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1974. Översiktlig inventering av skyddsvärda myrar.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1981. Våtmarker på Gotland.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1988. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv i Gotlands län.
- Munthe, H., Hede, J. E. & Lundqvist, G. 1933. Beskrivning till kartbladet Kappelshamn. – SGU Ser. Aa, N:o 171.
- Naturvårdsverket. 1994. Biologisk mångfald i Sverige. En landstudie. – Monitor 14.
- Naturvårdsverket. 1994. Myrskyddsplan för Sverige.
- Naturvårdsverket. 1995. Aktionsplan för biologisk mångfald. – Rapport 4463.
- Pettersson, B. 1958. Dynamik och konstans i Gotlands flora och vegetation. – Acta Phytogeographica Suecia 40.
- Samuelsson, J. & Ingelög, T. 1996. Den levande döda veden, bevarande och nyskapande i naturen. – ArtDatabanken.
- Sernander, R. 1941. Gotlands kvarlevande myrar och träsk. – Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens avhandlingar i naturskyddsärenden n:o 3.
- Statens naturvårdsverk. 1991. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv. – SNV Rapport 3771.
- Statens naturvårdsverk. 1992. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv. Beskrivningar. – SNV Rapport 4037.
- Svensson, L. (red.) 1996. Biologisk mångfald i skogslandskapet. - Naturvårdsverket, Rapport 4644.

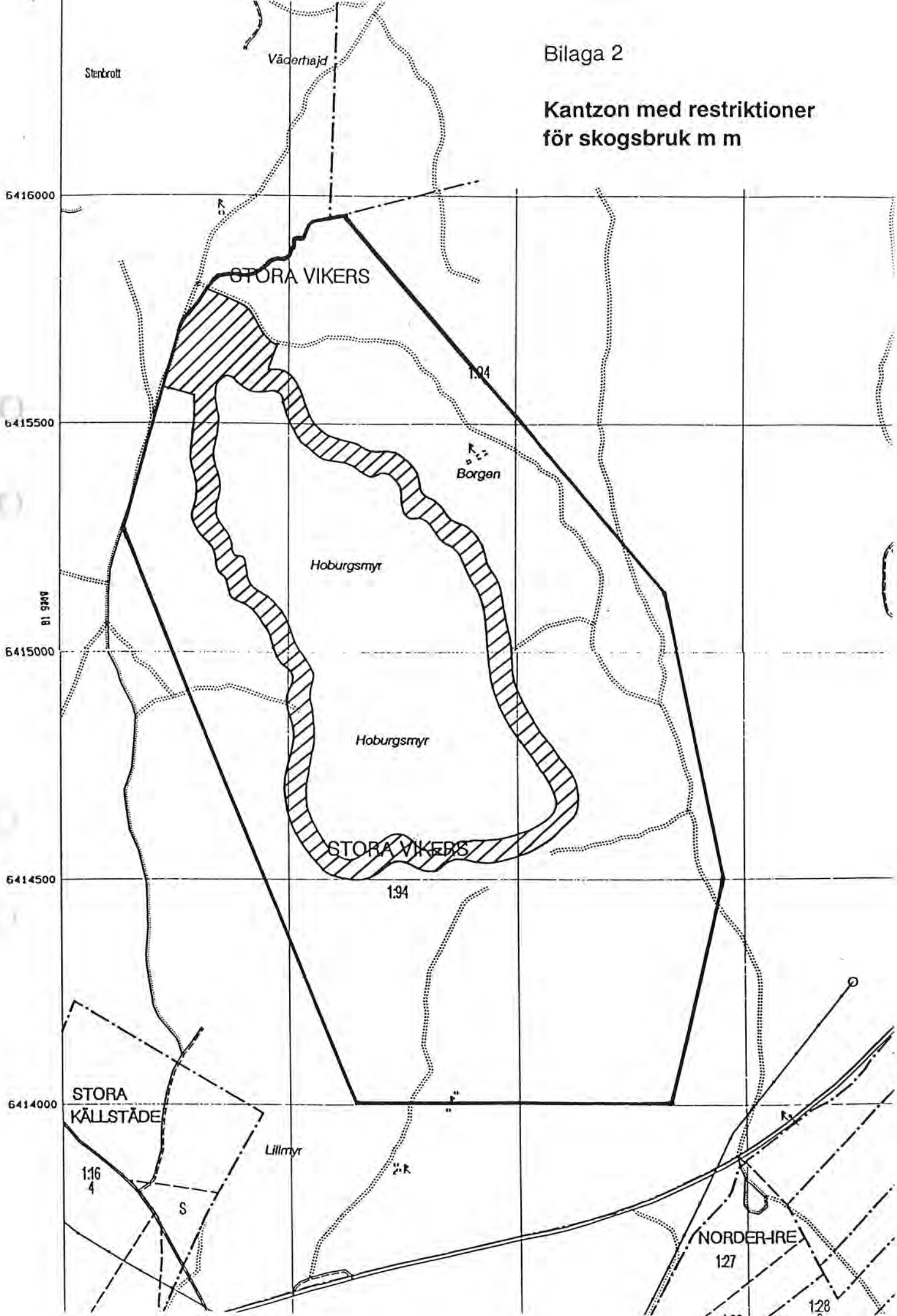
Bilaga 1

**Gräns för naturreservatet
Hoburgsmyr**

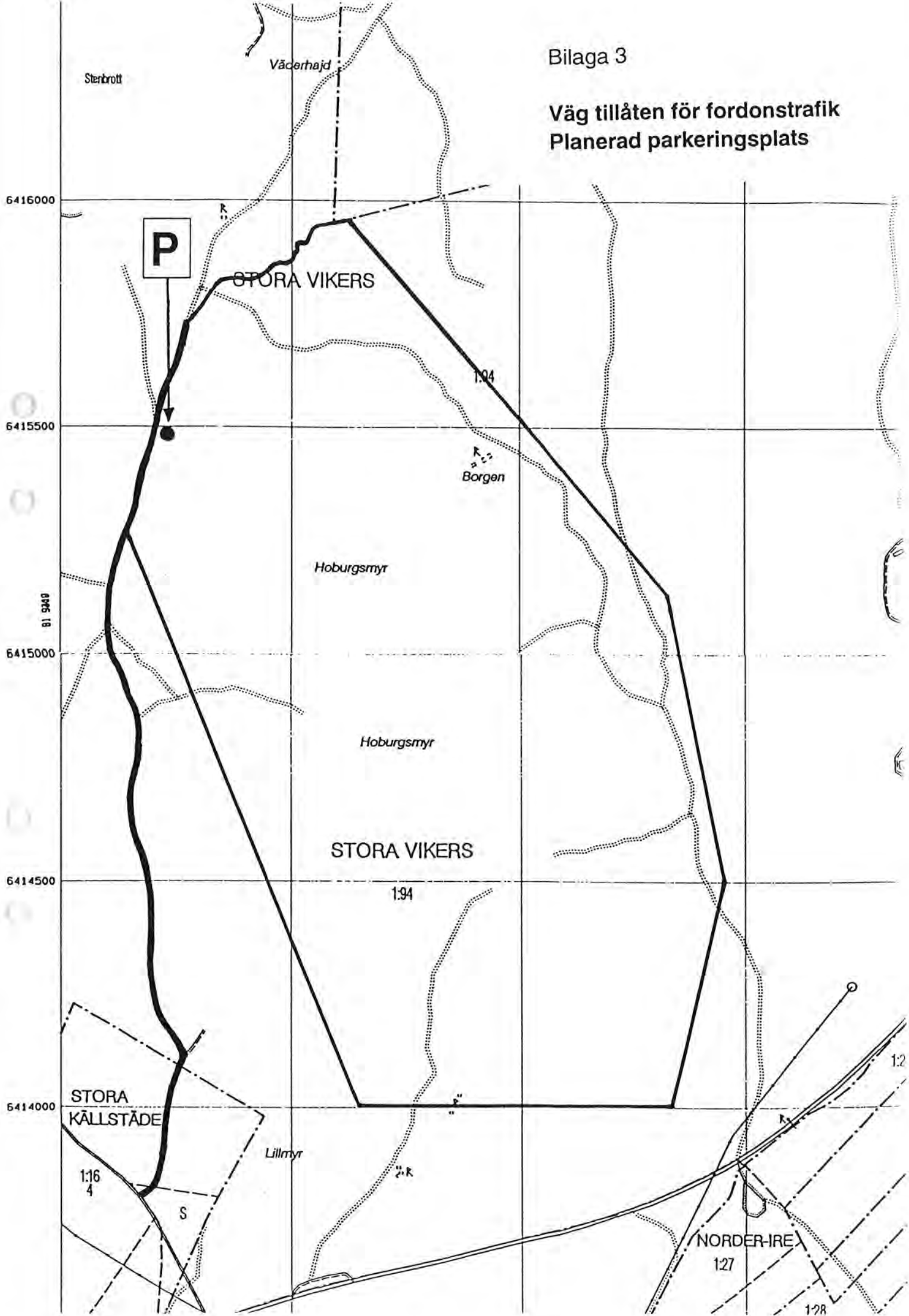
Skala 1:10 000

Kantzon med restriktioner
för skogsbruk m m

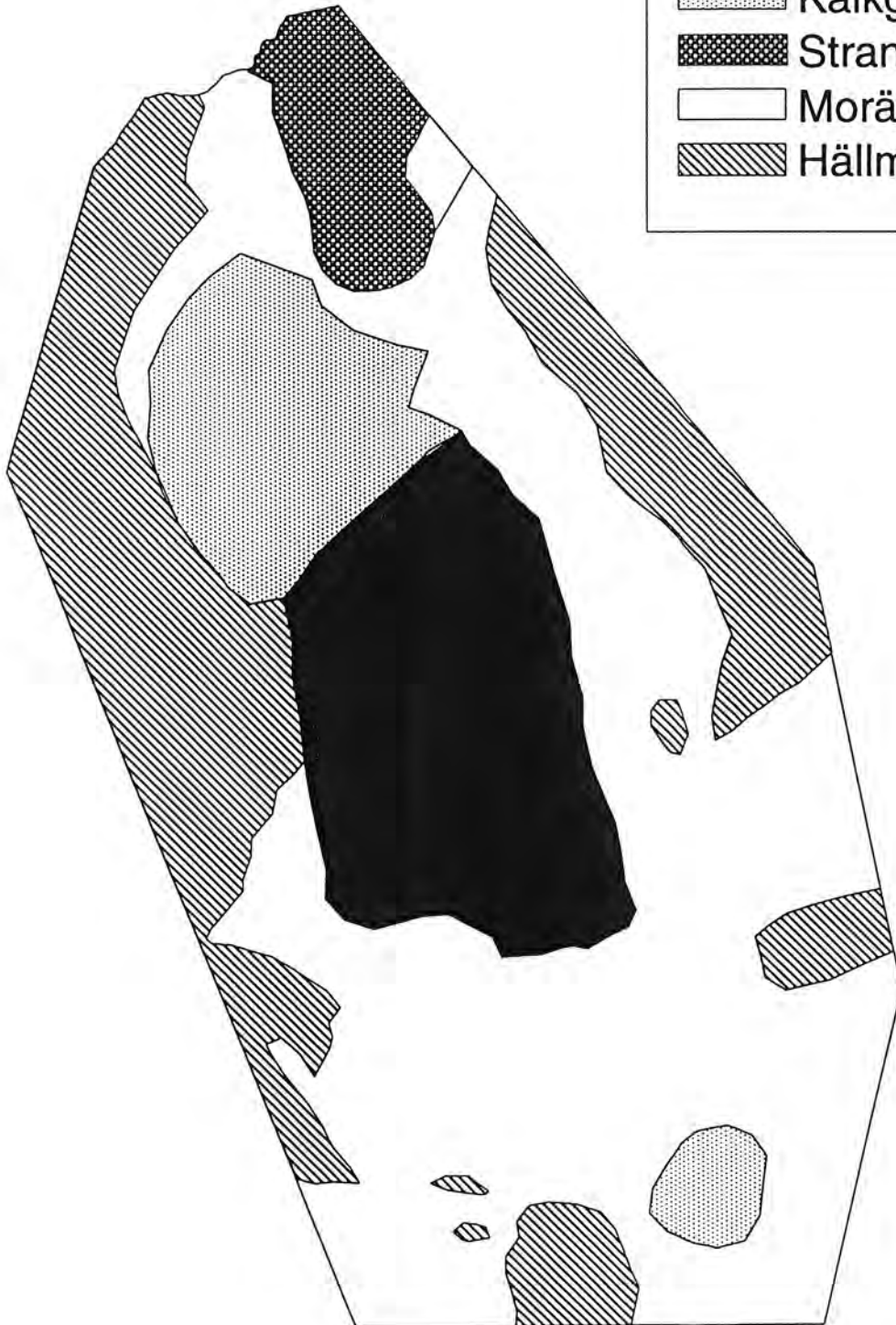
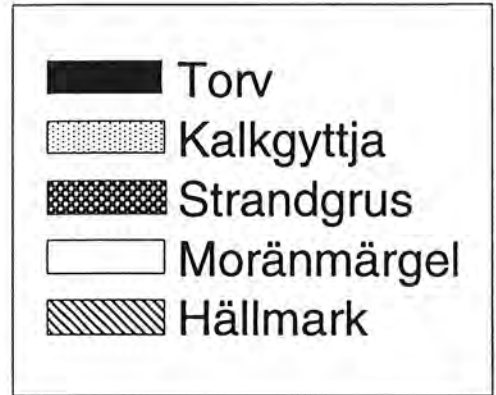

Väg tillåten för fordonstrafik
Planerad parkeringsplats

Bilaga 4

Förenklad geologisk
karta över reservatet

Bilaga 5

Olika naturtypers utbredning
inom reservatet

